

**PROCEDURY
DOTYCZĄCE
POSTĘPOWANIA
W SZKOLE
W SYTUACJACH
SZCZEGÓLNYCH**

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ

- I. Procedura postępowania w przypadku gdy nauczyciel uzyska informację, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.**
- II. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.**
- III. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.**
- IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancją przypominającą narkotyk.**
- V. Postępowanie wobec ucznia- sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.**
- VI. Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.**
- VII. Zasady postępowania wobec uczniów w szczególnej sytuacji zapewnienia im ochrony w przypadku odmowy powrotu do domu.**
- VIII. Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia się do szkoły po dziecko nietrzeźwego rodzica, niezdolnego w ocenie nauczyciela do sprawowania opieki nad dzieckiem.**
- IX. Procedura postępowania w przypadku pobicia lub naruszenia godności osobistej dziecka (groźenie, napaść słowna) przez dorosłego.**
- X. Procedury postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów lub ich palenia na terenie szkoły.**
- XI. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży przez ucznia.**
- XII. Procedura postępowania dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcę czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole.**

- XIII. Procedura postępowania w przypadku przesłuchania przez policję nieletniego zagrożonego demoralizacją i sprawcy czynu karalnego.**
- XIV. Procedura postępowania w przypadku nieprzestrzegania przez ucznia Regulaminu Szkoły.**
- A. Procedura postępowania wobec ucznia w przypadku zachowań agresywnych (*bójki, podżeganie do bójek, zachowania niebezpieczne, stwarzające zagrożenie dla zdrowia własnego i innych, posiadanie niebezpiecznych przedmiotów i substancji, używanie ognia, zastraszanie, wymuszanie, wyzywanie, używanie wulgaryzmów, arogancki stosunek do kolegów i pracowników szkoły*)**
- B. Procedura zwalniania ucznia oraz usprawiedliwiania nieobecności i spóźnień.**
- C. Procedura postępowania w sytuacji wagarów ucznia.**
- D. Procedura postępowania wobec uczniów w przypadku używania telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych.**
- E. Procedura postępowania wobec uczniów w przypadku zniszczenia cudzej własności, bądź mienia szkoły.**
- F. Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej ucznia lub pracownika szkoły.**
- XV. Procedury kontaktów z rodzicami/ prawnymi opiekunami**
- XVI. Procedury postępowania w przypadku chorób przewlekłych (cukrzyca).**

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH
ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ**

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. –tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z późn. zm. / oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą. /.
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zm. /.
- 3) Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24 poz. 198/.
- 4) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./.
- 5) Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- 6) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67 poz. 329 z późn. zm. /.
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. Nr 26, poz. 226/.
- 8) Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55)
- 9) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lutego 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 35 z 2007 r. poz. 222)

I. Procedura postępowania w przypadku gdy nauczyciel uzyska informację, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację w obecności dyrektora szkoły lub pedagoga szkolnego. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (*specjalistę do spraw nieletnich*).
5. Podobnie, w sytuacji gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (*rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z pedagogiem, itp.*), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 & 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

II. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
2. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy i dyrektora szkoły, a sam wraca do swoich zajęć.
3. Dyrektor lub wychowawca wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Dyrektor lub wychowawca zawiadamia o tym fakcie rodziców/ prawnych opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/ opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji

funkcjonariuszom policji- decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/ placówki.

5. W miarę możliwości wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny ustalają źródło pochodzenia alkoholu lub środka odurzającego oraz świadków mających związek ze zdarzeniem.
6. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu- odmawiają przyjscia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych- na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (*specjalisty do spraw nieletnich*) lub sądu rodzinnego.

III. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancją przypominającą narkotyk.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor. Itp.) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/ prawnych opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia.

3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości treści, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie uczeń dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swymi spostrzeżeniami.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii- w Polsce karalne jest:

- Posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- Wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- Udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- Wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia, jeśli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r.- Kodeks Postępowania Karnego.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny. (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

V. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.
2. Ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.

4. Powiadamia rodziców ucznia – sprawcy.
5. Niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, kradzież itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa, (np. ostre przedmioty, przedmioty pochodzące z kradzieży).

Czyn karalny – w myśl przepisów (art.1 § 2 pkt.2 u.p.n) jest to czyn zabroniony przez ustawę jako przestępstwo (art.1 k.k), a więc zbrodnia lub występki (art.7 § 2 i 3 k.k), przestępstwo skarbowe (art. 53 § 2 k.k.s) oraz wykroczenie określone w następujących przepisach Kodeksu wykroczeń: np.

- art.51 (zakłócanie porządku publicznego)
- art.62 (znęcanie się nad zwierzętami)
- art.69 (niszczenie i uszkodzanie znaków umieszczonych przez organ państwowy.
- art.74 (uszkodzenie znaków lub urządzeń zapobiegających niebezpieczeństwu)
- art.76 (rzucanie kamieniami w pojazdy będące w ruchu)
- art.119 (kradzież lub przywłaszczenie mienia o wartości – obecnie 500 zł)
- art.143 (utrudnienie korzystania z urządzeń przeznaczonych do użytku publicznego).

Popęlnienie przez nieletniego innego wykroczenia niż wyżej wymienione należy określić, jako zachowanie świadczące o jego demoralizacji, co uzasadnia wszczęcie i prowadzenie postępowania w trybie opiekuńczo – wychowawczym (art. 44 -46 u.p.n.).

Czyn karalny obejmuje wszystkie przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego, na wniosek prokuratury lub oskarżenia prywatnego, jak również wszystkie jego formy stadialne, takie jak dokonanie, usiłowanie, przygotowanie, a także formy zjawiskowe przestępstwa, takie jak: sprawstwo, podżeganie, pomocnictwo.

VI. Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Udziela pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnia jej udzielenia poprzez wezwanie higienistki, lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
3. Powiadamia rodziców ucznia.
4. Niezwłocznie wzywa policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

VII. Zasady postępowania wobec uczniów w szczególnej sytuacji zapewnienia im ochrony w przypadku odmowy powrotu do domu.

1. Po zgłoszeniu przez ucznia odmowy powrotu do domu po zajęciach szkolnych, nauczyciel/pedagog rozmawia z uczniem ustalając motywy jego decyzji, zbiera informację o sytuacji rodzinnej, zapisuje dane osobowe ucznia i sporządza notatkę służbową.
2. Pedagog informuje dyrektora szkoły przekazując mu sporządzoną z rozmowy z uczniem notatkę służbową i o zaistniałej sytuacji zawiadamia komisariat policji właściwy dla szkoły. Kopia notatki sporządzonej przez pedagoga pozostaje w dokumentacji szkoły, a jej oryginał przekazuje się policji.
3. Jeżeli rodzice ucznia lub on sam znajduje się pod nadzorem kuratora sądowego, pedagog zobowiązany jest do poinformowania go o przeprowadzonej z uczniem rozmowie i podjętych działaniach.
4. Funkcjonariusz policji po przybyciu do szkoły rozmawia z pedagogiem. Rozmowa w obecności tego samego pedagoga, który przyjął zgłoszenie od ucznia.
5. W zależności od poczynionych ustaleń funkcjonariusz policji nawiązuje kontakt telefoniczny z rodzinnym sędzią dyżurnym w celu ustalenia dalszego toku postępowania. Funkcjonariusz policji podejmuje dalsze czynności sporządzając stosowną dokumentację.
6. W przypadku konieczności umieszczenia dziecka w zastępczej formie opieki funkcjonariusz policji wnioskuję o jego przyjęcie sporządzając pisemny wniosek.
7. Należy podjąć wszelkie działania, by dziecko do 10 roku życia zostało przyjęte przez pogotowie rodzinne, do 13 roku życia – przez grupę interwencyjną domu dziecka, a dziecko powyżej 13 roku życia – przez pogotowie opiekuńcze.
8. Po zabezpieczeniu dziecka poprzez umieszczenie w placówce interwencyjnej funkcjonariusz policji zobowiązany jest do zawiadomienia rodziców dziecka (opiekunów prawnych).
9. Po sporządzeniu pisemnej informacji o stanie sprawy funkcjonariusz policji przekazuje ją właściwym instytucjom (sąd rodzinny, prokuratura).
10. **Wszelkie czynności należy wykonywać z zachowaniem dyskrecji.**

Opracowano na podstawie następujących aktów prawnych i wykonawczych:

1. Ustawa o Pomocy Społecznej z 14.03.2004 r.
2. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy.
3. Ustawa o Policji z 19.04.1990 r.
4. Ustawa o Kuratorach z 21.07.2001 r.
5. Ustawa o postępowaniu w Sprawach Nieletnich z 26.10.1982 r. wraz z nowelizacją z 09. 2000 r.
6. Krajowy Program Niedostosowaniu Społecznemu wśród Dzieci i Młodzieży, 2003 r.

VIII. Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia się do szkoły po dziecko nietrzeźwego rodzica, niezdolnego w ocenie nauczyciela do sprawowania opieki nad dzieckiem.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia powstrzymuje rodzica przed wyjściem ze szkoły i prosi go o pomoc w skontaktowaniu się z innym członkiem rodziny, który będzie zdolny sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem.
2. W przypadku trudności w skontaktowaniu się z inną osobą mogącą odebrać dziecko, dyrektor lub pedagog szkolny ma prawo zawiadomić policję.
3. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia zgłasza sytuację pedagogowi szkolnemu/dyrektorowi, który sporządza notatkę służbową.
4. W przypadku powtarzania się takiej sytuacji pedagog szkolny/dyrektor zawiadamia Sąd Rodzinny i Nieletnich.

IX. Procedura postępowania w przypadku pobicia lub naruszenia godności osobistej dziecka (grożenie, napaść słowna) przez dorosłego.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

W przypadku gdy sprawcą jest obcy dorosły/ inny rodzic:

1. Nauczyciel który jest świadkiem zdarzenia lub otrzymał takie zgłoszenie, zabiera dziecko od dorosłego w bezpieczne miejsce i zapewnia mu opiekę.
2. Powiadamia o zdarzeniu dyrektora i wychowawcę poszkodowanego.
3. W przypadku gdy doszło do fizycznej napaści na dziecko, dyrektor / pedagog szkolny wzywa lekarza do oceny stanu zdrowia dziecka, jeżeli istnieje taka konieczność.
4. Wychowawca informuje rodziców dziecka o zdarzeniu.
5. W przypadku napaści fizycznej dyrektor /pedagog w porozumieniu z rodzicami poszkodowanego powiadamia o zdarzeniu policję.

W przypadku gdy sprawcą jest rodzic / prawny opiekun:

6. Jeżeli sprawcą pobicia jest jego rodzic lub opiekun prawny, to psycholog / pedagog szkolny przeprowadza rozmowę interwencyjną z rodzicem i sporządza notatkę służbową z rozmowy.
7. W przypadku powtórzenia zdarzenia lub nasilenia zjawiska dyrektor / pedagog powiadamia dzielnicowego, policję lub Sąd Rodzinny i Nieletnich.

X. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów lub ich palenie na terenie szkoły.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog szkolny, itd.) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu papierosy, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży). Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży, ani teczek ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji. Odmowa okazania torby wymaga zawiadomienia rodziców przez wychowawcę o uzyskanej informacji na temat palenia papierosów.
2. W przypadku znalezienia papierosów nauczyciel zabezpiecza je.
3. Przeprowadza rozmowę wstępną z uczniem (nauczyciel interweniujący), przekazuje sprawę wychowawcy klasowemu.
4. Wychowawca rozmawia z uczniem o zdarzeniu.
5. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im informację o paleniu papierosów przez dziecko. Przeprowadza rozmowę z uczniem w ich obecności. Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczegółowego nadzoru nad dzieckiem. Sporządza notatkę o zaistniałym incydencie, którą podpisuje rodzic dziecka.
6. W przypadku nasilenia się zjawiska u jednego lub grupy uczniów, wychowawca powiadamia pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
7. Wychowawca obniża zachowanie w oparciu o przyjęte w WSO kryteria.

XI. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży przez ucznia.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel / wychowawca ustala okoliczności kradzieży przez wychowanka.
2. Zawiadamia o zdarzeniu pedagoga szkolnego.
3. Prowadzi we współpracy z pedagogiem postępowanie wyjaśniające z zachowaniem nietykalności osobistej.
4. Wzywa rodziców sprawcy. Po rozmowie sporządza notatkę o zaistniałym incydencie, którą podpisują rodzice.
5. W oparciu o Statut Szkoły dyrektor wspólnie z wychowawcą ustala sankcje wobec ucznia i przekazuje rodzicom informację na temat wyciągniętych konsekwencji w stosunku do jego dziecka.
6. Sprawca podejmuje zadośćuczynienie poszkodowanemu w kradzieży.

XII. Procedura postępowania dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcę czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole.

1. Funkcjonariusz policji przedstawia dyrektorowi szkoły powód przybycia i okazuje się legitymacją służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policja informuje dyrektora o przyczynie zatrzymania ucznia.
4. Pedagog szkolny sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje wymienionego o przyczynach przybycia i czynnościach jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie.
5. Policja informuje rodziców nieletniego lub opiekunów prawnych o wykonywanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu policji celem uczestnictwa w czynnościach.
6. Dyrektor szkoły / pedagog / nauczyciel informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i dostarcza ją do miejsca ich zamieszkania.
7. W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor szkoły wyznacza nauczyciela lub pedagoga szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzone w szkole lub jednostce policji.
8. Po wykonaniu czynności policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom lub opiekunowi prawnemu.
9. W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policijnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców /dyrektora / pedagoga.

XIII. Procedura postępowania w przypadku przesłuchania przez policję nieletniego zagrożonego demoralizacją i sprawcy czynu karalnego.

Podstawą prawną do przesłuchania nieletniego przez policję jest **art. 39 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich**.

Z przepisu tego wynika, że w każdym przypadku nieletniego należy przesłuchać w obecności rodziców lub opiekunów albo obrońcy nieletniego. Jeżeli zapewnienie obecności tych osób przy przesłuchaniu nie jest możliwe, należy wezwać nauczyciela, przedstawiciela Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie lub przedstawiciela organizacji społecznej zainteresowanej sprawami wychowawczymi np. Komitetu Ochrony Praw Dziecka. Przesłuchanie nieletniego bez udziału którejkolwiek z tych osób stanowi istotne naruszenie procedury i uzasadnia złożenie zażalenia.

XIV. Procedury Postępowania w przypadku nieprzestrzegania przez ucznia regulaminu szkoły.

A. Procedury postępowania wobec ucznia w przypadku zachowań agresywnych (*bójki, podżeganie do bójek, zachowania niebezpieczne stwarzające zagrożenie dla zdrowia własnego i innych, posiadanie niebezpiecznych przedmiotów i substancji, używanie ognia, zastraszanie, wymuszanie, wyzywanie, używanie wulgaryzmów, arogancki stosunek do kolegów i pracowników szkoły*).

1. Rozmowa wyjaśniająca prowadzona przez nauczyciela przedmiotu i wychowawcę; ostrzeżenie przed sankcjami. Wspólne poszukiwanie sposobu naprawy sytuacji.
2. Rozmowa wyjaśniająca oraz udzielenie upomnienia przez wychowawcę klasy z wpisem do zeszytu uwag; powiadomienie rodziców / prawnych opiekunów. Obniżenie oceny z zachowania.
3. Po dwóch upomnieniach udzielenie nagany przez wychowawcę klasy z wpisem do zeszytu uwag i spostrzeżeń oraz wezwanie rodziców / prawnych opiekunów. Wspólne ustalenie konsekwencji, np.;

- Zawieszenie udziału w dyskotekach, wyjściu do kina itp.
- Zawieszenie prawa do reprezentowania szkoły
- Zawieszenie pełnienia funkcji
- Obniżenie punktacji z zachowania

W porozumieniu z pedagogiem i psychologiem szkolnym zaproponowanie form wsparcia oraz podpisanie z dzieckiem i rodzicami kontraktu.

4. W przypadku kolejnego zachowania agresywnego nagana dyrektora wobec klasy i wpisem do wewnątrzszkolnej dokumentacji. Wezwanie rodziców / prawnych opiekunów i poinformowanie o konsekwencjach, w tym możliwości obniżenia zachowania do naganego (bez względu na ilość uwag pozytywnych).
5. W przypadku powtarzających się zachowań agresywnych, decyzją Rady Pedagogicznej, po zasięgnięciu opinii Zespołu Wychowawczego, powiadomienie rodziców / prawnych opiekunów.
6. W przypadku braku efektów podjętych działań wystąpienie do Sądu Rodzinnego o rozpoznanie sytuacji rodzinnej ucznia lub zawiadomienie policji.
7. W przypadku uporczywie powtarzających się zachowań agresywnych, stwarzających zagrożenie dla innych uczniów oraz niewydolności domu rodzinnego, wystąpienie do Kuratorium Oświaty z wnioskiem o przeniesienie do innej szkoły.

UWAGI KOŃCOWE

W każdym przypadku, gdy konflikt dotyczy agresora i ofiary, wychowawca – oprócz konsekwencji wobec agresora – zobowiązany jest do udzielenia wsparcia ofierze.

W zależności od stopnia zachowań agresywnych ucznia można ominąć kolejne kroki procedury i zastosować działania adekwatne do stopnia nieprzestrzegania przez ucznia regulaminu szkoły.

W przypadku rażącego naruszenia szkolnego prawa, sytuacji niebezpiecznych dla zdrowia i życia, zwołuje się Zespół Wychowawczy, który podejmuje odpowiednie kroki.

B. Procedury zwalniania ucznia oraz usprawiedliwiania nieobecności i spóźnień.

1. Każdą nieobecność ucznia na zajęciach szkolnych oraz każde spóźnienie usprawiedliwia rodzic lub prawny opiekun ucznia.
2. Usprawiedliwienia przekazywane są wychowawcy, nie później niż 7 dni od przyścia ucznia do szkoły, usprawiedliwienie spóźnienia- najpóźniej następnego dnia.
3. O przewidywanej, dłuższej niż 14 dni, nieobecności ucznia (np. szpital, sanatorium, choroba przewlekła, sytuacja rodzinna) rodzice lub prawni opiekunowie zobowiązani są powiadomić wychowawcę wcześniej, a nie po powrocie dziecka do szkoły.
4. W przypadku nie przyniesienia przez ucznia usprawiedliwienia w terminie, nauczyciel przypomina o tym obowiązku uczniowi. W sytuacji braku reakcji telefonicznie informuje o tym rodziców lub opiekunów prawnych. W przypadku braku kontaktu telefonicznego – zawiadamia listem poleconym.
5. Zwolnienie ucznia z lekcji może nastąpić po pisemnej prośbie rodziców lub prawnych opiekunów, odnotowanej w dzienniku. W przypadku braku pisemnej adnotacji nauczyciel może zwolnić ucznia po telefonicznym potwierdzeniu.
6. Wychowawca lub inny nauczyciel może zwolnić ucznia z ostatniej lekcji w przypadku nagłej i niezaplanowanej nieobecności nauczyciela, jeżeli rodzic lub prawny opiekun na początku roku szkolnego wyrazi na to pisemną zgodę (zgody znajdują się u wychowawcy, brak zgody wychowawca odnotowuje w dzienniku).
7. Nauczyciel zwalnia ucznia z pierwszej i ostatniej lekcji wychowania fizycznego, jeżeli rodzic lub prawny opiekun skieruje do dyrektora szkoły pisemną prośbę o zwolnienie z lekcji wychowania fizycznego. Z wyraźną adnotacją, dotyczącą postępowania nauczyciela wobec ucznia w przypadku, gdy wychowanie fizyczne jest pierwszą lub ostatnią lekcją. W innym przypadku uczeń przebywa w miejscu, w którym odbywają się zajęcia.
8. Nauczyciel zwalnia ucznia z pierwszej i ostatniej lekcji religii oraz wychowania do życia w rodzinie w przypadku pisemnej prośby rodziców skierowanej do dyrekcji szkoły. W innej sytuacji rodzic lub prawny opiekun na piśmie określa gdzie na terenie szkoły uczeń ma przebywać.
9. W przypadku samowolnego opuszczenia szkoły przez ucznia nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku, oraz niezwłocznie informuje o tym rodzica lub prawnego opiekuna telefonicznie lub listem poleconym.

C. Procedury postępowania w sytuacji wagarów ucznia.

1. W przypadku nie przyniesienia przez ucznia usprawiedliwienia w terminie, nauczyciel przypomina o tym obowiązku uczniowi. W sytuacji braku reakcji, telefonicznie, informuje o tym rodziców lub prawnych opiekunów. W przypadku braku kontaktu telefonicznego – zawiadamia listem poleconym.

2. W razie stwierdzenia wagarów nauczyciel przeprowadza z uczniem rozmowę wyjaśniającą i wychowawczą, poucza o konsekwencjach, w tym o obniżeniu zachowania.
3. W przypadku stwierdzenia kolejnych wagarów wychowawca wzywa rodziców lub prawnych opiekunów i w obecności dyrektora lub pedagoga przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami lub prawnymi opiekunami. Wspólnie opracowuje się zasady dalszego postępowania, określa sposoby pomocy uczniowi oraz częstotliwość i rodzaj kontroli jego zachowania. Pedagog informuje dyrektora o podjętych krokach wychowawczych.
4. W przypadku braku poprawy sytuacji, dyr. Przeprowadza rozmowę z uczniem i jego rodzicami lub prawnymi opiekunami, ostrzegając o konsekwencjach prawnych.
5. W przypadku dalszego braku realizacji obowiązku szkolnego dyrektor wszczyna postępowanie administracyjne (powiadamia organ prowadzący szkołę), oraz powiadamia Sąd Rodzinny.
W sytuacji przedłużającej się absencji (powyżej 10 dni) oraz braku telefonicznego kontaktu z rodzicami wychowawca listem poleconym wzywa rodzica do kontaktu ze szkołą, w celu wyjaśnienia nieobecności w szkole. W przypadku braku kontaktu po upływie kolejnych 7 dni dyrektor powiadamia organ prowadzący szkołę oraz Sąd Rodzinny o nierealizowaniu przez ucznia obowiązku szkolnego.
6. Wychowawca systematycznie przekazuje pedagogowi wykaz uczniów, którzy mają nieusprawiedliwione nieobecności trwające co najmniej 14 dni lub 60 godzin w miesiącu.

D. Procedury postępowania wobec uczniów w przypadku używania telefonów komórkowych, mp3 i innych urządzeń elektronicznych.

1. W szkole w czasie lekcji i przerw obowiązuje zakaz używania telefonu komórkowego i innego sprzętu elektronicznego.
2. Telefon komórkowy może być użyty przez ucznia tylko w wyjątkowych sytuacjach losowych po konsultacji z nauczycielem i tylko w jego obecności.
3. W przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego bądź innego sprzętu elektronicznego nauczyciel jest upoważniony do odebrania go uczniowi i sporządza protokół odebrania sprzętu, (w przypadku odebrania telefonu, uczeń go wyłącza). Nauczyciel deponuje odebrany sprzęt w sekretariacie szkoły i informuje o tym rodziców/prawnych opiekunów.
4. Telefon, bądź inny sprzęt elektroniczny wydaje się rodzicom/prawnym opiekunom lub po pisemnym upoważnieniu innej osobie dorosłej.
5. Powtarzające się przypadki(3x) używania zabronionego sprzętu skutkują obniżeniem oceny z zachowania.

E. Procedury postępowania wobec uczniów w przypadku zniszczenia cudzej własności bądź mienia szkoły.

1. Rozmowa wyjaśniająca z wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym bądź dyrektorem szkoły.
2. Powiadomienie rodziców /prawnych opiekunów o zaistniałej sytuacji.

3. Naprawienie lub odkupienie zniszczonej rzeczy przez ucznia i jego rodziców/ prawnych opiekunów w terminie uzgodnionym przez zainteresowane strony.
4. W przypadku braku możliwości odkupienia lub naprawienia zniszczonego mienia szkolnego uczeń wykonuje pod nadzorem rodzica/ prawnego opiekuna uzgodnione prace społeczne na rzecz szkoły.
5. W przypadku celowego i świadomego niszczenia cudzej własności uczniowi grozi obniżenie oceny z zachowania.

F. Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej ucznia lub pracownika szkoły.

Podstawa prawna:

-Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks Pracy z póź. zm.

-Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty – art.4

-Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela –art. 6 i 7

- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 22 stycznia 1998 r. w sprawie komisji dyscyplinarnych dla nauczycieli i trybu postępowania dyscyplinarnego(Dz.u.dz.1998r. nr15, poz.64)

- Statut Zespołu Szkół w Czarnej

1. W przypadku uchybienia przez nauczyciela obowiązków wynikających z art.6 Karty Nauczyciela, a w rezultacie naruszenia godności osobistej ucznia, prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające.
2. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem, uczniem, rodzicem/ prawnym opiekunem.

2.1 Włącza w rozmowę wyjaśniającą wychowawcę klasy i pedagoga.

2.2 po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, dyrektor ma prawo zastosować wobec nauczyciela konsekwencje w postaci:

-upomnienia ustnego (przy pierwszym zdarzeniu)

-upomnienia pisemnego (przy powtórnym zdarzeniu)

2.3 Po czynnościach wyjaśniających, stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani.

3. Jeżeli postępowanie wewnątrzszkolne potwierdza powtarzające się naruszenie godności osobistej ucznia, po dwukrotnym upomnieniu danego nauczyciela, przy kolejnym zdarzeniu dyrektor szkoły ma obowiązek skierować stosowne zawiadomienie do rzecznika dyscyplinarnego.
4. W przypadku ewidentnego naruszenia godności osobistej ucznia, dyrektor szkoły niezwłocznie wszczyna procedurę postępowania zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującymi bez wprowadzenia wyżej przedstawionego postępowania.
5. W przypadku uchybienia przez ucznia obowiązków wynikających ze Statutu Szkoły, a w szczególności naruszenia godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły, prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające.

6. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem lub innym pracownikiem szkoły, uczniem, rodzicem lub prawnym opiekunem.
 - 6.1 Włącza w rozmowę wyjaśniającą wychowawcę klasy i pedagoga.
 - 6.2 Po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, dyrektor ma prawo zastosować wobec nauczyciela konsekwencje w postaci :
 - upomnienia ustnego
 - obniżenia oceny zachowania do nieodpowiedniej lub nagannej
 - zawieszenia prawa do udziału w zajęciach pozalekcyjnych ,do reprezentowania szkoły na zewnątrz
 - zawieszenia pełnienia funkcji społecznej.
 - 6.3 po czynnościach wyjaśniających, stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej pracownika szkoły, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani.
7. Jeżeli postępowanie wewnątrzszkolne potwierdza powtarzające się wielokrotnie naruszenie godności osobistej nauczyciela lub innego pracownika szkoły, dyrektor ma prawo: wystąpić do policji – Wydziału Spraw Nieletnich lub Sądu Rodzinnego o rozpoznanie sytuacji rodzinnej ucznia.

XV. Procedura kontaktów z rodzicami/ prawnymi opiekunami

1. Miejscem kontaktu rodziców lub prawnych opiekunów z nauczycielami jest szkoła.
2. Kontakty rodziców / prawnych opiekunów z nauczycielami odbywają się wg. planu przedstawionego na pierwszym spotkaniu z rodzicami we wrześniu. Ponadto informacja o terminach zebrań, innego rodzaju spotkań, a także spis dyżurów (konsultacji) nauczycieli podane jest w formie ogłoszenia na dzienniku elektronicznym. Zmiany terminów i miejsc kontaktów podaje wychowawca z trzydniowym wyprzedzeniem do wiadomości uczniów (w klasach od 1-3 SP nauczyciele zapisują informacje w dzienniku).
3. Spotkania odbywają się w formie:
 - Zebrań ogólnych z rodzicami
 - Wywiadówek
 - Rozmów indywidualnych
 - Spotkań w innych terminach zgodnie z potrzebami nauczycieli lub rodziców /prawnych opiekunów.
4. Rodzice/ prawni opiekunowie mogą dodatkowo kontaktować się z nauczycielami po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem telefonicznie, pisemnie lub za pośrednictwem ucznia.
5. W trakcie prowadzonych zajęć szkolnych, a także w ramach dyżurów w czasie przerw nauczyciel nie może przyjmować rodziców/ prawnych opiekunów

6. Miejscem kontaktu nauczycieli i rodziców/ prawnych opiekunów są sale szkolne lub gabinety dyrektora, pedagoga. Informacji o uczniach nie udziela się telefonicznie (z wyjątkiem sytuacji wcześniej uzgodnionych).

7. W sytuacjach uzasadnionych wychowawczo, szkoła może wezwać rodziców/prawnych opiekunów w trybie pilnym telefonicznie lub w formie pisemnej, za pośrednictwem sekretariatu szkoły.

8. Obecności rodziców /prawnych opiekunów na zebraniach wychowawca odnotowuje w załączniku do protokołu z zebrania.

9. każdorazowy ważny kontakt z rodzicami/prawnymi opiekunami wychowawca odnotowuje w dzienniku, lub w formie odrębnej notatki.

10. Inne pisemne uzgodnienia między szkołą i rodzicami/prawnymi opiekunami (np. kontrakt) dołącza się do dokumentacji wychowawcy lub pedagoga szkolnego.

11. Wszelkie uwagi, wnioski dotyczące pracy szkoły, ocen, zachowania ucznia, rodzice /prawni opiekunowie kierują w następującej kolejności do;

- Wychowawcy
- Nauczyciela przedmiotu

A w wyjątkowych przypadkach do:

- Dyrektora szkoły
- Rady Pedagogicznej
- Organu nadzorującego szkołę.

12. O problemach, wynikłych w trakcie kontaktu z rodzicami/ prawnymi opiekunami, wykraczającymi poza kompetencje wychowawcy, należy niezwłocznie poinformować dyrektora szkoły, który podejmuje interwencję.

XVI Procedury postępowania w przypadku chorób przewlekłych.

1. Pozyskać od rodziców (opiekunów prawnych) ucznia szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu.
2. Zorganizować szkolenie kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby.
3. W porozumieniu z pielęgniarką, wspólnie z pracownikami szkoły opracować procedury postępowania w stosunku do każdego chorego ucznia, zarówno na co dzień, jak i w przypadku zaostrzenia objawów czy ataku choroby. Procedury te mogą uwzględniać m.in. przypominanie lub pomoc w przyjmowaniu leków, wykonywaniu pomiarów poziomu cukru, regularnym przyjmowaniu posiłków, sposób reagowania itp. Powinny też określać formy stałej współpracy z rodzicami (opiekunami) tego dziecka oraz zobowiązanie wszystkich pracowników placówki do bezwzględnego ich stosowania. Procedury będą stanowić załącznik do niniejszego dokumentu.
4. Wspólnie z nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w szkole dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości

psychofizycznych tego ucznia, a także objąć go różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

5. W przypadku nasilenia objawów choroby u dziecka podczas pobytu w szkole dyrektor lub nauczyciel niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów.
6. W stanach nagłych, gdy stan dziecka nagle się pogorszy i wymagana jest pomoc lekarska nauczyciele zobowiązani są do podjęcia działań przedmedycznych oraz wezwanie karetki pogotowia ratunkowego. Jednocześnie obowiązkiem tych osób jest powiadomienie rodziców, prawnych opiekunów o zaistniałej sytuacji.